

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут неперервної освіти

Проректор з навчальної та виховної роботи

Іванова Т.В.

«16» / 06 2017 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з рейтинговою системою оцінювання знань студентів
навчальної дисципліни
«Історія держави і права зарубіжних країн»

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Спеціалізація: «Правознавство»

Курс – 1, 2

Лекції - 10(4,6,-)

Семестр – 1, 2, 3

Практичні заняття - 14(4,6,4)

Диференційований залік – 2, 3 семестр

Самостійна робота - 216(30,98,88)

Усього (годин/кредитів ECTS) - 240/8

Контрольна робота - 2,3 семестри

Індекс РБ-12.081/16-2.1.4

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Історія держави і права зарубіжних країн»

Шифр
документа

СМЯНАУ
РНП ННІНО
13.01.01 - 01-2017

стор. 2 з 18

Робочу навчальну програму дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн» розроблено на основі робочого навчального плану № РБ-12-081/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» та спеціалізацією «Правознавство», навчальної програми цієї дисципліни, індекс НБ-9-081/16-2.1.4, затвердженої в.о. ректора 12.09.2016 р., робочої навчальної програми цієї дисципліни денної форми навчання індекс РБ-9-081/16-2.1.4 затвердженої проректором з навчальної та методичної роботи 12.09.2016 р., та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробив:
професор кафедри
теорії та історії держави і права

А. П. Тимченко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 8 від «27» 04 2017 р. ✓

Завідувач кафедри

І. Бородін

Робочу навчальну програму обговорено і схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ННІНО, протокол № 1 від «15» 08 2017 р.

Голова НМРР ННІНО

«УЗГОДЖЕНО»
Директор ННІНО

в.о.

«15» 08 2017 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 3 з 18	

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Зміст навчальної дисципліни	4
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
1.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять та самостійна робота студента (зміст та обсяг)	5
2. Завдання та контрольні роботи	6
2.1. Контрольні роботи	6
3. Перелік завдань для підготовки до диференційованих заліків	9
3.1 Перелік питань на диференційовані заліки	9
4. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	11
4.1. Список рекомендованих джерел	11
5. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	12
Форми документів Системи менеджменту якості	17

ВСТУП

Однією з необхідних умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою є наявність робочої навчальної програми з кожної дисципліни, розробленої за модульно-рейтинговими засадами і доведеної до відома викладачів та студентів.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Держава і право країн Стародавнього світу та середніх віків»					
1.1	Вступ. Предмет, методи вивчення та періодизація історії держави і права зарубіжних країн	11	1	-	10
1.2	Держава і право країн Стародавнього Сходу	13	1	2	10
1.3	Держава і право країн античного світу	14	2	2	10
Усього за 1 семестр		38	4	4	30
2 семестр					
1.4	Ранньофеодальна держава і право в країнах Європи та Азії	34	2	2	30
1.5	Станово-представницька монархія в країнах Західної Європи і Московії	34	2	2	30
1.6	Абсолютна монархія в країнах Західної Європи та Російської імперії	34	2	2	30
Контрольна робота №1		8	-	-	8
Усього за 2 семестр		110	6	6	98
Усього за модулем №1		148	10	10	128
Диференційований залік		-	-	-	-
Модуль №2 «Держава і право країн нового та новітнього часів»					
3 семестр					
2.1	Держава і право буржуазної Англії XVII-XIX ст. Держава і право США XVIII-XIX ст.	18	-	2	16
2.2	Держава і право Франції XVIII-XIX ст. Держава і право Німеччини XIX ст.	14	-	-	14
2.3	Держава і право Російської імперії (друга половина XIX - початок XX ст.)	10	-	-	10

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Історія держави і права зарубіжних країн»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РНП ННІНО
13.01.01 - 01-2017

стор. 5 з 18

2.4	Утворення та розвиток радянської держави і права	14	-	-	14
2.5	Державно-правовий розвиток країн світу у ХХ ст.	18	-	2	16
2.6	Розпад колоніальних імперій та виникнення незалежних держав в Азії та Латинській Америці	10	-	-	10
Контрольна робота №2		8	-	-	8
Усього за 3 семестр		92	-	4	88
Усього за модулем № 2		92	-	4	88
Диференційований залік		-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною		240	10	14	216

1.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять та самостійна робота студента (зміст та обсяг)

Таблиця 1

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			Список рекомендованих джерел
		Лекції	Практичні	СРС	
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Держава і право країн Стародавнього світу та середніх віків»					
1 семестр					
1.1	Вступ. Предмет, методи вивчення та періодизація історії держави і права зарубіжних країн	1	-	0,5 9,5	[1, с. 6-20] [3, с. 5-10]
1.2	Держава і право країн Стародавнього Сходу	1	2	2 8	[1, с. 21-41] [2, с. 13-38]
1.3	Держава і право країн античного світу	2	2	1,5 8,5	[1, с. 36-101] [2, с. 21-65]
Усього за 1 семестр		4	4	30	
2 семестр					
1.4	Ранньофеодальна держава і право в країнах Європи та Азії	2	2	4 26	[2, с. 94-168] [4, с. 66-114]
1.5	Типи держави, їх загальна характеристика. Державна влада. Станово-представницька монархія в країнах Західної Європи і Московії	2	2	4 26	[1, с. 198-258] [4, с. 115-164]
1.6	Абсолютна монархія в країнах Західної Європи та Російської імперії	2	2	4 26	[1, с. 259-320] [4, с. 165-200]
Контрольна робота №1		-	-	8	

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 6 з 18	

Усього за 2 семестр		6	6	98	
Усього за модулем № 1		10	10	128	
Диференційований залік		-	-	-	
Модуль №2 «Держава і право країн нового та новітнього часів»					
3 семестр					
2.1	Держава і право буржуазної Англії XVII-XIX ст. Держава і право США XVIII-XIX ст.	-	2	2 14	[8, с. 390-418]
2.2	Держава і право Франції XVIII-XIX ст. Держава і право Німеччини XIX ст.	-	-	2 12	[8, с. 390-418]
2.3	Держава і право Російської імперії (друга половина XIX - початок XX ст.)	-	-	10	[8, с. 390-418]
2.4	Утворення та розвиток радянської держави і права	-	-	2 14	[8, с. 390-418]
2.5	Державно-правовий розвиток країн світу у XX ст.	-	2	14	[8, с. 390-418]
2.6	Розпад колоніальних імперій та виникнення незалежних держав в Азії та Латинській Америці	-	-	10	[5, с. 520-543]
	Контрольна робота №2	-	-	8	
Усього за 3 семестр		-	4	88	
Диференційований залік		-	-	-	
Усього за модулем № 2		-	4	88	
Усього за навчальною дисципліною		10	14	216	

2. Завдання на контрольні роботи

2.1. Контрольні роботи

Відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів права студенти заочної форми навчання виконують дві контрольні роботи з історії держави і права зарубіжних країн. Виконання контрольних робіт є одним із видів самостійної навчальної роботи студентів, який призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вмінь використовувати їх при опрацюванні теоретичних питань у галузі права.

Контрольні роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, засвоєних за час надбання навичок їх застосування для комплексного вирішення конкретних завдань: розвиток, закріплення вмінь і навичок самостійної роботи, пошуково-дослідницької діяльності та творчої ініціативи; використання загальнонаукових знань з історії держави і права зарубіжних країн, навчальної, методичної та довідкової літератури при вирішенні завдань роботи; формування професійних умінь і навичок. Контрольні роботи виконуються у терміни робочого навчального плану відповідної ступеневої підготовки і повинні мати обсяг 10-15 друкованих сторінок. Тема для конкретного виконавця визначається за сумою двох останніх цифр номера залікової книжки. Наприклад, якщо сума останніх двох цифр залікової книжки складає «8», то студент обирає, відповідно варіант № 8 (7+1).

Контрольні роботи мають бути відповідно стилістично, граматично та технічно оформлені. Матеріали потрібно подати у вигляді, прийнятому для читання та сприйняття

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 7 з 18	

інформації. Контрольні роботи комплектуються у наступній послідовності: титульний аркуш; зміст (план); вступ; основна частина; висновки; список використаних джерел і літератури.

В кінці кожної контрольної роботи має бути подано перелік використаних при її написанні джерел. Джерела повинні розташовуватися по мірі їх використання в тексті контрольної роботи.

Час відведений для виконання контрольної роботи – 8 годин самостійної роботи студента.

Дана робота проходить перевірку та захищається студентом, що є однією з підстав допуску до диференційованого заліку.

Таблиця 2

Завдання на контрольну роботу

2 семестр	
№ варіанта	Тематика контрольних робіт
Варіант 1.	1. Державний устрій Афіньської рабовласницької республіки. 2. Характеристика кримінального права за «Кароліною»
Варіант 2.	1. Злочин і покарання за Салічною Правдою. 2. Закони Ману (Стародавня Індія)
Варіант 3.	1. Державний лад Франкського Королівства. 2. Суспільно-політичний устрій Спарти.
Варіант 4.	1. Характеристика реформ Солона і Клісфена (Афіни) 2. Суспільний лад держав Стародавнього Сходу (на прикладі Вавилону та Індії)
Варіант 5.	1. Злочини та покарання за Судебником 1550р. 2. Велика Хартія Вольностей 1215р.
Варіант 6.	1. Державний устрій держав Стародавнього Сходу. 2. «Славна революція» 1588 року в Англії.
Варіант 7.	1. Характеристика кримінального процесу за «Кароліною». 2. Характеристика реформ Сервія Туллія (Рим).
Варіант 8.	1. Характеристика законів XII таблиць. 2. Основні відомства управління у державах Стародавнього Сходу.
Варіант 9.	1. Великий березневий ординакс 1357 року (Франція). 2. Злочини і покарання за законами царя Хаммурапі.
Варіант 10.	1. Кодифікація Юстиніана (Візантія). 2. Злочини та покарання за Соборним уложенням 1649 року.
Варіант 11.	1. Золота булла 1356р. 2. Рецепція римського права.
Варіант 12.	1. «Хабеас корпус акт» 1679 року (Англія) 2. Суспільний лад Афіньської рабовласницької республіки.
Варіант 13.	1. Закони Драконта (Афіни) 2. Поліція рабовласницьких держав.
Варіант 14.	1. Основні джерела права рабовласницького Риму. 2. Основні джерела права Московії в період станово-представницької монархії.
Варіант 15.	1. Реформа К. Мартелла 715-741 р.р. (Франкське Королівство) 2. Правове становище населення Стародавнього Риму
Варіант 16.	1. Характеристика процесу за Судебником 1550 року.

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Історія держави і права зарубіжних країн»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РНП НН ІНО
13.01.01 - 01-2017

стор. 8 з 18

	2. Правове становище населення Стародавнього Риму
Варіант 16.	1. Характеристика процесу за Судебником 1550 року. 2. Основні етапи розвитку Римської рабовласницької держави.
Варіант 17.	1. Форми цивільного процесу в Римі. 2. Конституція О. Кромвелля «Знаряддя управління» 1653 р.
Варіант 18.	1. Основні етапи розвитку римського права. 2. Особливості Стародавньої деспотії.

3 семестр

№ варіанта	Тематика контрольних робіт
Варіант 1.	1. Протекторат О.Кромвелля – один із етапів Англійської буржуазної революції. 2. Французький класичний абсолютизм.
Варіант 2.	1. «Декларація незалежності» 1776 року. 2. Листопадова 1918 р. революція в Німеччині.
Варіант 3.	1. Особливості Англійської буржуазної революції. 2. Війна за незалежність США.
Варіант 41.	1. Англійські виборчі реформи 1918, 1928 і 1948 років. 2. Особливості абсолютизму в Німеччині.
Варіант 5.	1. Земська 1854 р. і міська 1870 р. реформи в Росії. 2. Національно-державне розмежування в Середній Азії в 1924-1931рр.
Варіант 6.	1. Корпоративна держава в Італії. 2. Підготовка, прийняття та характеристика Конституції СРСР 1924 року.
Варіант 7.	1. Державний переворот в Росії 3 червня 1907 р. 2. Конституція Франції 1791 р.
Варіант 8.	1. Селянська реформа в Росії 1861р. 2. Криваве законодавство в Англії.
Варіант 9.	1. Консульство та Імперія Наполеона Бонапарта. 2. «Новий курс» Ф.Д. Рузвельта.
Варіант 10.	1. Цивільний Кодекс Франції 1804р. 2. Особливості Японського фашизму.
Варіант 11.	1. «Біль про права» 1780-1791 р.р. (США) 2. Державно-правові перетворення в країнах Східної Європи після Другої Світової війни.
Варіант 12.	1. Біль про права 1869р. і Акт про престолонаслідування 1701р. 2. Створення Німецької імперії. Конституція Німеччини 1871р.
Варіант 13.	1. Характеристика конституції Італії 1947р. 2. Радянсько-німецькі договори 1939р. та їх наслідки.
Варіант 14.	1. Кримінальний 1810 р. кодекс Франції. 2. Другий Всеросійський з'їзд Рад та його нормативно-правові акти.
Варіант 15.	1. Державний устрій Якобінської диктатури. 2. Характеристика Конституції Японії 1947р.
Варіант 16.	1. Буржуазна революція 1789-1764р. у Франції, її етапи. 2. Серпневий (1991р.) путч в СРСР та його вплив на розвиток багатонаціональної держави.
Варіант 17.	1. Утворення ФНР. Конституція 1949р.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 9 з 18	

	2. «Статті Конфедерації» 1781р. (США).
Варіант 18.	1. Столипінська аграрна реформа. 2. Громадянська війна 1861-1865р. та її вплив на подальший розвиток законодавства США.

3. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ ЗАЛІКІВ

3.1. Перелік питань на диференційовані заліки 2 семестр

1. Предмет, метод і періодизація історії держави і права зарубіжних країн.
2. Державний лад країн з азіатським способом виробництва.
3. Виникнення і розвиток держави у Стародавньому Єгипті.
4. Суспільний і державний лад Вавилону.
5. Правове становище окремих груп населення за законами Хамурапі.
6. Зобов'язальне право за законами Хаммурапі.
7. Історичні умови виникнення і розвитку держави в Афінах.
8. Суспільний і державний лад Афін. Полісна модель.
9. Загальна характеристика права в Афінах
10. Суспільний і державний лад Спарти. Реформи Лікурга.
11. Виникнення та періодизація римської держави і права.
12. Суспільний і державний лад Риму в період республіки.
13. Суспільний і державний лад Риму в період імперії.
14. Джерела римського права.
15. Кодифікація римського права. Римське право класичного періоду..
16. Державний та суспільний лад Візантії.
17. Джерела та риси права Візантії
18. Виникнення і розвиток франкської держави.
19. Суспільний і державний лад франків.
20. Характеристика «Салічної правди» як джерела права франків
21. Суспільний і державний лад феодальної Франції.
22. Джерела права феодальної Франції.
23. Утворення і розвиток англійської держави і права.
24. Особливості станово-представницької монархії в Англії.
25. Джерела і основні риси права феодальної Англії.
26. Особливості станово-представницької і абсолютної монархії в Німеччині.
27. Джерела і основні риси права феодальної Англії.
28. Папська революція та її вплив на розвиток держави і права феодальної Європи.
29. Утворення і розвиток московської централізованої держави (XIV-XVIIст.).
30. Особливості станово-представницької монархії у Московії.
31. Судебник 1497 р. у Московії.
32. «Соборне Уложення» 1649р. у Московії.
33. Передумови і основні етапи англійської буржуазної революції середини XVII ст. Класи і партії в англійській революції середини XVII ст.
34. Протекторат Кромвеля. «Інструмент управління».
35. Формування і розвиток англійського буржуазного права.
36. "Славетна революція" в Англії та її суть.
37. Війна за незалежність американського народу. Причини і наслідки.
38. Декларація незалежності США. Американські "Статті конфедерації".

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП ННІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 10 з 18	

39. Громадянська війна Півдня і Півночі США. Скасування рабства.
40. Вищі органи виконавчої і законодавчої влади за Конституцією США.

3 семестр

1. Предмет, основні методи вивчення і періодизація історії держави і права зарубіжних країн.
2. Виникнення і розвиток країн Стародавнього Сходу.
3. Державний устрій країн Стародавнього Сходу.
4. Суспільний лад Стародавніх Індії та Вавилону.
5. Особливості розвитку країн Стародавнього Сходу.
6. Особливості Стародавньосхідної деспотії.
7. Закони Хамурапі – пам'ятка права Стародавнього Сходу.
8. Афінська демократична рабовласницька республіка.
9. Суспільно-політичний устрій і право Спарти.
10. Виникнення і основні етапи розвитку Римської рабовласницької держави.
11. Основні етапи розвитку римського рабовласницького права.
12. Цивільноправові відносини за законами XII таблиць.
13. Узурпаторство, емфітевзис, суперфіцій – різновиди сервітутів Риму.
14. Виникнення і розвиток Франкської держави.
15. Салічна та Руська Правди- пам'ятка ранньофеодального права (порівняльний аналіз).
16. Станово-представницькі органи Франції, Англії, Німеччини та Росії.
17. Велика Хартія вольностей 1215р., Англія.
18. Золота Булла 1356р., Німеччина.
19. Судебник 1497 та 1550 рр., Росія.
20. Соборне Уложення 1649 р., Росія.
21. Класичний французький абсолютизм.
22. Особливості англійського, німецького та російського абсолютизму.
23. Кароліна, 1532 р, - видатна пам'ятка права Німеччини.
24. Право Росії доби абсолютизму.
25. Англійська буржуазна революція, її особливості та етапи.
26. Утворення та оформлення держави США.
27. Декларація США 1776.
28. Статті конфедерації 1781.
29. Конституція США 1787.
30. Білль про права 1789 -1791 рр., США.
31. Громадянська війна між Північчю і Півднем та її вплив на подальший розвиток законодавства США.
32. Велика французька буржуазна революція (характеристика етапів, формування буржуазної держави і права).
33. Якобінська диктатура – один із етапів Великої французької буржуазної революції.
34. Революція 18 березня 1871 р. у Франції.
35. Законодавство та соціально – економічні заходи Паризької Комуні.
36. Французький цивільний кодекс 1804 р.
37. Повне зібрання законів Російської імперії 1830 р.
38. Звід закон Російської імперії 1835 р.
39. Державно - правовий розвиток Німеччини (друга половина ХІХ ст.) .
40. Буржуазні реформи другої половини ХІХ ст.. в Росії.
41. Утворення та розвиток Радянської держави і права.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 11 з 18	

42. Конституція РРФСР 1918 р.
43. Кодифікація Радянського законодавства в 20 – тих роках.
44. Утворення Союзу РСР, його законодавче оформлення.
45. Конституція СРСР 1924 р.
46. Новий курс Ф. Д. Рузвельта.
47. Народний фронт у Франції, заходи його уряду в соціалістичній та політичних сферах.
48. Встановлення та законодавче оформлення фашистської диктатури в Німеччині.
49. Розвиток радянського права в 30-ті роки.
50. Характеристика нормативно-правових актів, регламентували проведення примусової колективізації сільського господарства.
51. Конституція СРСР 1936 р.
52. Радянська держава і право в роки Великої Вітчизняної війни.
53. Поразка Німеччини у 2-гій Світовій війні.
54. Державно - правовий розвиток країн світу у 20 столітті.
55. Бонська Конституція 1949 р.
56. Державно- правової перетворення в країнах Східної Європи після 2-гої Світової війни.
57. Конституційний розвиток Франції після 2-гої Світової війни.
58. Конституція Японії 1947.
59. Кодифікація радянського законодавства в 50-60- ті роки ХХ століття.
60. Конституція СРСР 1977 року (підготовка, прийняття, загальна характеристика).
61. Розпад колоніальних імперій та виникнення незалежних держав в Азії, Африці та Латинській Америці.
62. Демократичні революції 1989- 1990 років в країнах Південно - Східної та Центральної Європи.
63. Розпад Союзу РСР та утворення Незалежних держав, їх державно – правовий розвиток.

РОЗДІЛ 4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Бостан Л. М., Бостан С. К. Історія держави і права зарубіжних країн. 2-е вид. перероб. й доп. : Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 730 с.
2. Глиняний В.П. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. - Одеса.: Одеська Національна юридична академія. – К.: Істина, 2010. – 768 с.
3. История государства и права зарубежных стран: Учебник для вузов по спец. «Правоведение» / Под. ред. О.А.Жидкова и Н.А.Крашенинниковой. – Ч.1-2. – М.: НОРМА-ИНФРА, 1998.
4. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник /За ред. О.М.Джужі. – К., 2000.
5. Макарчук В.С. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2009. – 624 с.
6. Страхов М.М. Всесвітня історія держави і права. – Навчальний посібник: Вип. 1. Держава і право Стародавнього світу: Харків.: УВС, 1994.
7. Страхов М.М. Історія держави і права зарубіжних країн: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти. – 2-е вид. переробл. і доп. – К.: Ін Юре, 2003.

9. Хома Н.М. Історія держави та права зарубіжних країн. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: Магнолія плюс, 2003.
10. Черниловский З.М. История феодального государства и права. Учеб. Пособие.- М., 1959.
11. Шевченко О.О. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів юридичних вузів та факультетів. – К.: ОЛАН, 2001.

Додаткові

12. Хачатурян В.М. История мировых цивилизаций с древнейших времен до конца XX века: Пособие для общеобразоват. Учебных заведений. – 4 – е изд. – М.: Дрофа, 2000.
13. Тищик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навчальний посібник. – Т.1: Історія держави і права країн Стародавнього Сходу і Стародавньої Греції. – Львів: СПОЛОМ, 1999.
14. Тищик Б.Й. Історія держави і права країн Стародавнього світу: Навчальний посібник: Львів: СПОЛОМ, 1999, - Т.2. Історія держави і права Стародавнього Риму. – Львів: СПОЛОМ, 1999.
15. Рабовладельческое и феодальное государство и право стран Азии и Африки / Под ред. А.И.Рогожина и Н.Н.Страхова. – Харьков, 1981.
16. Всеобщая история государства и права / Под ред. К.И.Батыра. – М.: Юристъ, 1999.
17. История Древнего Востока / Под ред. В.И.Кузищина. – М., 1988.
18. Графский В.Г. Всеобщая история права и государства: Учебник для вузов. – М.: Изд-во НОРМА, 2000.
19. История буржуазного государства и права (1640-1917). – М.: Высш. Школа, 1964.
20. История государства и права зарубежных стран: Учебник для юрид. фак. и инст. / Подобщ. ред. проф. П.Н.Галанзы. – Т.1 – М.: Юрид. лит-ра, 1963.; Т.2 – М.: Юрид. лит-ра, 1969.

5. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

5.1. Оцінювання окремих видів виконаної навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 5.1.

Згідно з робочим навчальним планом основна кількість годин відводиться на самостійну роботу, тому значну кількість балів студент одержує за виконання залікових (модульних) контролів.

5.2. Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою відповідно до таб. 5.2.

5.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку балах, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 5.3.)

Таблиця 5.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

Модуль № 1		
1-2 семестри		
<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Мах кількість балів</i>	<i>Мах кількість балів</i>
Активність роботи в ході лекції та самостійної підготовки (наявність конспектів згідно тематичного плану)	10 (сумарна)	
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань отриманих під час настановної сесії)	10 (сумарна)	
Виконання завдань експрес – контролю	10(сумарна)	
Виконання та захист контрольної роботи (домашньої) №1	10	
Усього за модулем №1		
Семестровий диференційований залік		60
Усього за 1-2 семестри		100
Модуль №2		
3 семестр		
<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Мах кількість балів</i>	<i>Мах кількість балів</i>
Відповіді на практичних заняттях	10(сумарна)	
Виконання завдань експрес – контролю	10(сумарна)	
Підготовка анотацій наукових статей, тез конференцій	10(сумарна)	
Виконання та захист контрольної роботи (домашньої) №1	10	
Усього за модулем №2		
Семестровий диференційований залік		60
Усього за 3 семестр		100

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Історія держави і права зарубіжних країн»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП НН ІНО 13.01.01 - 01-2017
		стор. 14 з 18	

Таблиця 5.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи у балах оцінкам за національною шкалою

Види навчальної роботи		Оцінка за національною шкалою
Активність роботи в ході лекції та самостійної підготовки (наявність конспектів згідно тематичного плану), відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань отриманих під час настановної сесії), Виконання завдань експрес – контролю, Підготовка анотацій наукових статей, тез конференцій	Виконання та захист контрольної роботи (домашньої) №1, №2	
Оцінка у балах		
9-10	9-10	Відмінно
8	8	Добре
6-7	6-7	Задовільно
менше 6	менше 6	Незадовільно

Таблиця 5.3

Відповідність поточних модульних рейтингових оцінок у балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
36-40	Відмінно
30-35	Добре
24-29	Задовільно
менше 24	Незадовільно

5.4 Якщо студент отримав позитивну оцінку (за національною шкалою) поточну модульну рейтингову оцінку за виконання всіх видів навчальної роботи, то його підсумкова семестрова рейтингова оцінка визначається як сума поточної рейтингової оцінки та залікової рейтингової оцінки (табл. 5.4).

5.4.1 Студент допускається до залікового (модульного) завдання з дисципліни у 2 та 3 семестрі, якщо він набрав не менше 24 балів (табл. 5.3).

5.4.2. Залікове (модульне) завдання виконується у письмовій формі протягом двох навчальних годин в присутності членів комісії кафедри.

5.4.3. Залікове (модульне) завдання виконується в письмовій формі і зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до табл. 5.4.

5.7. Сума поточних модульних рейтингових оцінок та позитивних залікових рейтингових оцінок у балах (табл. 5.4) становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 5.5).

5.8. Перескладання позитивної підсумкової семестрової рейтингової оцінки з метою її підвищення не дозволяється.

5.9. У випадку відсутності у студента позитивних рейтингових оцінок (за виконання окремих видів навчальної роботи, поточної модульної або залікової), він вважається таким, що має академічну заборгованість.

5.9.1. При складанні академічно заборгованості в 2-3 семестрах студент повинен виконати усі завдання, які необхідно для отримання позитивної поточної модульної рейтингової оцінки, а також виконати залікові (модульні) завдання.

При повторному виконанні залікових (модульних) завдань максимальна величина залікових рейтингових оцінок, яку може отримати студент, дорівнює оцінці «В» за шкалою ECTS та певній кількості балів, які визначає викладач відповідно до табл. 5.5.

5.10. У випадку відсутності студента під час виконання залікового (модульного) завдання з будь-яких причин проти його прізвища у колонці «Екзаменаційна (залікова) рейтингова оцінка» заліково-екзаменаційної відомості робиться запис «Не з'явився» або «Не допущений», а у колонці «Підсумкова семестрова рейтингова оцінка» - «Не атестований».

5.11. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки, наприклад, так: **92/Відмін./А, 87/ Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

Таблиця 5.4

Відповідність залікових/екзаменаційних рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка а шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
54-60	Відмінно	А	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
49-53	Добре	В	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
45- 48		С	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих недоліків)
40-48	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
36-39		Е	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
1-35		FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (Вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

5.12. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах (2,3 семестри) з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

